

Droom of Werkelijkheid?

te geven. Hoe liep hij telkens weer, 's middags en 's avonds, behendig pogend, schipperend, om dicht bij heur te geraken, en het heur ongemerkt in de hand te kunnen stoppen. Maar 't lukte nimmer! En als 't een enkele maal gebeurde, dat hij rakelings langs heur heen liep, dan dierf hij weer niet! Zoo was het dan eindelijk gekomen, na steeds groeiende verliefdheid, en na een blik van Anna's mooie oogen, die hem alles lieten hopen, dat hij een groote besluit had genomen. Hij had het briefje toevertrouwd aan Dolf Vermissen, zijn buurman uit de klas, die speelmakker was van Anna's broer en dikwijls bij heur aan huis kwam. Helaas! de bengel had het briefje gelezen en het getoond aan al de makkers; ze hadden Hugo bespot en vreeselijk gesard: en dan had een van de valsche jongens het briefje overhandigd aan den meester! De meester had het toen luidop voorgelezen, aan heel de klas, en al de taalfouten opgesomd — geen beetje! — en Hugo bespot; en terwijl al de jongens kraaiden van 't danige plezier, lag Hugo, met zijn hoofd op zijn lessenaar, te huilen, jammerlijk te huilen.

Dien middag, toen hij Anna van verre zag, in 't huiswaarts keeren, had ze zich omgewend, juist aan den hoek der straat, en ze had heur tong naar hem uitgestoken en geroepen, en al heur vriendinnekes met heur:

— „Droozer! Droozer!”

Hugo leerde niet goed; de muziek alleen trok hem aan, en toen hij, na vele moeite de klassen der middelbare school had afgevoerd, ging hij de muzieklessen volgen aan de academie der hoofdstad, om viool te leeren spelen. Dat duurde nu ruim twee jaar. Maar steeds bleef Hugo de alleenlooper, de droomer, zonder makkers of vrienden. Hij las veel en bracht zijn vrijen tijd door in de stadsbibliotheek. Hij wist zich zoo heelemaal anders, als de menschen die hij kende, en hij gevoelde zich dichters en schreef verzen, die hij echter — vol schroom- en schuchterheid nog — voor zich hield en waarin hij zijn levensmoetheid en zijn zielesmart in lei, zijn walg van een bestaan vol veinzerij en onoprechtheid, vol valscheit en lage genotzucht, zooals hij het zag en voelde rond zich heen. Zijn verzen en zijn viool waren zijn

troost. Als zijn vroegere schoolkameraden hem door de straten zagen loopen, alleenig, magerkes en bleek, met lange haren en met zijn zwarte vioolkas onder den arm, dan glimlachten ze en begrepen maar niet, waarom hij nooit mee wou doen aan hun rumoerige partijtjes in herberg en balzaal, en ze monkelden ondereen:

„Die droozer, die arme duts, dat zal nooit een mensch worden zooals wij! Zijn haar hangt al tot op zijnen rug! Ze zeggen dat hij dichters is ook al! En vegetariër, en onthouder! Hoe is 't godsmogelijk! Dan moet ge weten, zooals wij, hoe dom die was, toen hij nog op de schoolbanken zat. Die jongen is ziek.”

Maar ze wisten niet, zij, dat Hugo zich zoo zeer hun meerdere gevoelde en medelijden had met hen, diep in zijn hart, omdat zij niet schenen te beseffen hoe laag bij den grond, hoe ziekelijk en slecht hij hun wereldje vond, en hoeverre hij daar boven stond. Maar eens, hij gevoelde het zoo goed, zou hij ze allemaal verbazen, verbluffen en hun bewondering afdwingen, door zijn durven en kunnen. Hij zou hun toonen hoe verkeerd alles was, misgroeid, ongezonder en bedorven, vol valscheit en leugen in hun maatschappelijk leven. Dat alles aaneenhing door schijnbraaf doen en bedrog. Daar niemand zich toonen dorst, zooals hij werkelijk was, in volle oprechtheid, en daarnaar leven.

Maar nu was Hugo's lichaam ziek, doodelijk ziek. De dokter, die hem iederen dag een paar maal bezoeken kwam, had bedenkelijk gezegd, aan moeder, die hem uitgeleide deed tot aan de deur, en hem praamde, dat hij toch maar de waarheid zou zeggen:

— „'t Is maar erg, met Hugo, heel erg zelfs... Hersenziekte, vrees ik... waarschijnlijk... Laat hem vooral niet alleen. Geen gerucht in de kamer. De koorts kan nog stijgen. En laat me maar dadelijk roepen, als 't erger moest worden.”

Moeder zat te waken, den langen, langen winternacht, in angstvolle spanning, aan 't bed waar Hugo in lag, slapend zijn koortsig opgewonden slaap.

Buiten was 't donkere nacht. Een klein olielampje, achter een scherm, verlichtte het kamerken half, openstralend op de schouwplaat, waarop een Christus aan 't Kruis en